

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 8.12.2010
KOM(2010) 722 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Posouzení v polovině období akčního plánu Evropského konsensu o humanitární pomoci – provádění účinné a zásadové humanitární akce EU

SEK(2010) 1505 v konečném znění

1. Úvod

Evropský konsensus o humanitární pomoci¹, který podepsaly Rada, Evropský parlament a Evropská komise v roce 2007, je komplexní politický rámec, jímž se řídí humanitární pomoc Evropské unie. Konsensus nastiňuje společné cíle, fundamentální humanitární zásady lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti a osvědčené postupy, které celá Evropská unie používá v této oblasti. Cílem je zajistit účinnost, zásadovost a vysokou úroveň reakcí na humanitární krize vycházejících z potřeb. Konsensus zahrnuje celé spektrum humanitární pomoci: od připravenosti a snižování rizika katastrof, přes okamžitou reakci v mimořádné situaci a pomoc zranitelným osobám v ohrožení života v důsledku dlouhodobých krizí až po situace přechodu k obnově a dlouhodobějšímu rozvoji. Stanovuje vysokou úroveň norem pro humanitární pomoc týkající se také řádného dárcovství, partnerství, podpory mezinárodní humanitární reakce ze strany EU a vazeb na další strany účastníci se řešení krizových situací. Evropský konsensus, který je i nadále hlavním dokumentem týkajícím se humanitární pomoci EU, si získal uznání a respekt humanitárního společenství uvnitř i vně EU a během posledních tří let dodával politický impuls ke zvyšování společného úsilí v této oblasti.

Od roku 2007 EU poskytovala humanitární pomoc zejména prostřednictvím financování partnerských humanitárních organizací, které poskytují pomoc přímo lidem v nouzi na celém světě, zajišťují zásahy, které pomáhají zachraňovat životy a zaručují ochranu a připravenost. Členské státy spolu s Evropskou komisí mají významný podíl na celkové humanitární pomoci, za posledních deset let poskytly zhruba 45–50 % celkové pomoci. V roce 2009 EU poskytla 4,25 miliard USD (3,12 miliard EUR) z celkové částky 9,45 miliard USD (6,93 miliard EUR) oficiální humanitární pomoci². Během uplynulých tří let bylo i nadále potřebné provádět rozsáhlé zásahy v několika dlouhodobých krizových situacích (jako například v Súdánu, Konžské demokratické republice a Somálsku). Bylo nutné rychle reagovat na prudce se zhoršující krize spojené s konflikty (například v Gruzii, v Gaze, v Kyrgyzstánu a na Srí Lance) a napomáhat připravovat se na narůstající množství přírodních katastrof a reagovat na ně. Humanitární pracovní prostředí, zejména v několika zónách konfliktu, je zároveň čím dál tím náročnější a bezpečnost a ochrana humanitárních pracovníků vyvolává stále větší obavy. Rozsáhlé přírodní katastrofy (např. zemětřesení na Haiti a záplavy v Pákistánu v roce 2010) si vyžádaly masivní mezinárodní odezvu na uspokojení základních humanitárních potřeb a při vytváření podmínek pro obnovu. EU rychle reagovala a pomohla v těchto urgentních případech za použití nástrojů humanitární pomoci a nástrojů civilní ochrany. Skutečnost, že se tyto nástroje v první fázi reakce na přírodní katastrofy doplňují, je v souladu se závazky konsenzu a s mezinárodními zásadami³ důležitým prvkem posílené schopnosti EU reagovat na katastrofy. Komise nedávno nastínila konkrétní doporučení pro posílený přístup ke schopnosti EU reagovat na katastrofy⁴.

Podstatná část humanitární pomoci EU však i nadále poskytuje podporu obětem krizí spojených s konflikty („složitá krize“) a zaměřuje se zvláště na potřebné lidi v tzv. „opomíjených“ humanitárních situacích. Je důležité, že ustanovení Evropského konsenzu o humanitární pomoci pokrývají jak složité krize, tak přírodní katastrofy nezávisle, ať už jsou jakkoli rozsáhlé, s cílem přispívat k naplnění humanitárních potřeb.

¹ Úř. věst. C 25/1 30.1.2008.

² Útvar OSN pro sledování finančních prostředků oficiální = vládní pomoc.

³ Viz kapitola 3.6.

⁴ KOM(2010) 600, 26.10.2010.

Toto sdělení si klade za cíl posílit kolektivní závazek EU, který spočívá ve spolupráci na provádění „Evropského konsensu o humanitární pomoci“ a zejména praktických opatření zahrnutých v akčním plánu, který jej doplňuje⁵. Konsensus především podporuje koherentní, dobře koordinovanou a účinnou humanitární reakci, která staví na dodatečných příspěvcích 27 členských států EU a Evropské komise. Úsilí Evropské unie o účinné využití společných kapacit a zdrojů k zajištění co nejlepšího možného účinku v pomoci lidem čelícím humanitárním krizím je vzhledem k většímu ohrožení v nejchudších částech světa, stále nerůstajícím humanitárním potřebám a omezeným veřejným výdajům v období hospodářského propadu ještě silnější, než kdy jindy. Posouzení pokroku akčního plánu konsensu v polovině období bylo provedeno právě v těchto souvislostech.

Posouzení v polovině období provedla Evropská komise spolu s členskými státy EU a za konzultací s Evropským parlamentem a hlavním partnerskými humanitárními organizacemi. Akční plán pokrývá šest akčních oblastí se 49 jednotlivými činnostmi, z nichž některé měly přinést jednorázový přínos, jiné byly plánovány jako postupný a soustavný posun do „humanitárních obchodních praktik“ EU. Podrobný přehled činností dosud provedených podle akčního plánu, spolu s popisem dalších priorit stanovených pro provádění v rámci stávajících akčních oblastí, je předložen v **doprovodném pracovním dokumentu útvarů Komise**. Toto sdělení nenavrhuje úpravu stávajícího akčního plánu, ale spíše řadu doporučení s cílem posílit úsilí celé EU na jeho provádění.

Silný závazek EU i mnoho praktických kroků směřujících k dalšímu rozšíření provádění evropského konsensu jsou potřeba, aby se zajistilo, že rozhodující přínos EU v oblasti humanitární pomoci bude účinný, koherentní a široce uznávaný v ještě větší míře.

2. POKROK V PROVÁDĚNÍ AKČNÍHO PLÁNU EVROPSKÉHO KONSENSU O HUMANITÁRNÍ POMOCI

EU jednající společně má zvláště dobré postavení vzhledem k vysokému podílu, který představuje humanitární pomoc, kterou poskytuje. To je výhodné zejména pro i) zajištění, že humanitární reakce jsou odpovídající, účinné, vycházejí z hodnocení potřeb a berou v potaz důležité prvky, jako jsou například zvláštní potřeby nejzranitelnějších skupin obyvatel; EU zároveň ii) uplatňuje svůj společný vliv na připravenost mezinárodního humanitárního systému jako celku.

Toto posouzení v polovině období potvrdilo, že došlo k **dobrému celkovému pokroku** v provádění akčního plánu. Obecně bylo vyvinuto výrazné úsilí na upevnění úlohy EU ve všech šesti akčních oblastech. V návaznosti na příslušný vývoj bylo nebo teprve bude nově vymezeno pouze několik málo konkrétních akcí. Mnoho dalších (například prosazování a podpora „humanitárního prostoru“) vyžaduje už ze své podstaty soustavnou pozornost.

Od přijetí konsensu a souvisejícího akčního plánu se **humanitární pomoc stala institucionálně a právně plně rozvinutou oblastí politiky Evropské unie**, která navazuje na téměř dvě desetiletí operačních zkušeností. V Lisabonské smlouvě⁶ je pro humanitární pomoc poprvé stanoven samostatný právní základ. V Radě byl zřízen zvláštní přípravný orgán: pracovní skupina Rady pro humanitární pomoc a potravinovou pomoc (COHAFA)⁷, který

⁵ SEK(2008)1991, 29.5.2008.

⁶ Článek 214 Smlouvy o fungování EU.

⁷ Rada Evropské unie, 8367/08, 28. dubna 2008.

upevňuje rozsah výměny EU týkající se strategických otázek ohledně humanitární pomoci a reakcí na krize v rámci měsíčních kontaktů mezi zástupci humanitární oblasti v EU. Zájem Parlamentu na řešení humanitárních otázek je silný a evropská veřejnost i nadále v naprosté většině podporuje evropskou humanitární pomoc⁸. Jasný politický rámec poskytnutý Evropským konsensem o humanitární pomoci zvláště uvítaly některé novější členské státy, jejichž přístupy k pomoci se v posledních letech rychle vyvíjely. Proto se po přijetí oddělení Evropské komise pro humanitární pomoc (ECHO) změnilo v roce 2010 v generální ředitelství pro humanitární pomoc a civilní ochranu spadající do pravomoci nově vytvořeného místa komisaře pro mezinárodní spolupráci, humanitární pomoc a řešení krizí.

V důsledku těchto nedávných organizačních změn Evropská komise ukazuje cestu k zajištění úplné **komplementarity a maximální synergie mezi tradičními přístupy k humanitární pomoci a využíváním zkušeností a prostředků civilní ochrany**, a to jak na ústředí tak v terénu.

Během uplynulých tří let provádění evropského konsensu EU významně a pohotově přispěla k reakci na rychle se zhoršující humanitární situace a na rozsáhlé náhlé katastrofy, jakož i k řešení náročných a proměnlivých podmínek v rozsáhlých dlouhotrvajících humanitárních krizích, a to **prostřednictvím finančních prostředků i obhajoby myšlenky humanitární pomoci. Důsledněji koordinovaný přístup** humanitárních útvarů EU na jedné straně a terénních pracovníků a zástupců EU na druhé straně, který naopak přispívá k lepší koordinaci v rámci mezinárodního humanitárního systému, pomáhá zjistit a odstranit kritické nedostatky. Řada změn vyplývajících z konsensu, společně s výraznější tendencí EU reagovat společně na tyto složité situace, pozitivně přispívají k celkové účinnosti humanitární pomoci. EU v roce 2010 schválila specifický politický rámec **pro humanitární potravinovou pomoc EU**⁹ s cílem optimalizovat účelnost a účinnost v souladu s osvědčenými postupy. Provádění tohoto rámce je nyní prioritou.

Podle akčního plánu se EU posunula dopředu, co se týče vytvoření a sdílení jasného a akceschopného politického vedení v mnoha klíčových otázkách, jako například používání **hotovostních peněžních prostředků nebo kupónů výživa za stavů nouze** a zařazení **ochrany a snižování rizika katastrof** mezi humanitární akce.

EU rovněž nadále přehodnocovala své přístupy k financování a **přizpůsobovala se nárůstu humanitárních potřeb**, včetně reakcí na častější výskyt klimatických katastrof menšího rozsahu. Evropská komise provedla řadu inovací týkajících se financování administrativních postupů, s cílem umožnit v nouzových situacích zjednodušené uvolňování finančních prostředků do určité výše, doplnění prostředků do Pohotovostního fondu pro zásahy v případě katastrof (Disaster Response Emergency Fund) Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce určeného na financování rychlé reakce při epidemiích, a rovněž dovolit provádění humanitárních akcí ve spolupráci s větším počtem specializovaných agentur členských států. Členské státy EU poskytují největší podíl příspěvků do **společných humanitárních fondů** a do **Centrálního fondu OSN pro nouzové situace** (Central Emergency Response Fund, CERF), jejichž výhodou je flexibilita ve vztazích mezi OSN a humanitárními organizacemi, pokud jde o přidělování finančních zdrojů. EU mimo to nadále věnuje zvláštní pozornost tzv. „**opomíjeným krizím**“, které vzbuzují malou pozornost sdělovacích prostředků a mezinárodních dárců.

⁸ EK: Zvláštní Eurobarometr 343, „Humanitární pomoc“, červenec 2010.

⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – „Humanitární potravinová pomoc“, SEK(2010) 374 ze dne 31.3.2010 a závěry Rady o humanitární potravinové pomoci 9654/10 ze dne 10.5.2010.

EU přispěla k dalšímu zlepšení **mezinárodního humanitárního systému** prostřednictvím výrazné podpory komplexního a praktického přístupu k využívání seskupení pro koordinaci humanitární pomoci v terénu a díky důsledné obhajobě a finanční podpoře **zlepšování kapacit na posuzování potřeb** a zajištění srovnatelnosti. EU spolu s humanitárními partnery vyvíjela soustavné úsilí na zajištění kvality a stanovení priorit humanitárních výzev i přiměřené rovnováhy financování v případě jednotlivých krizových situací a odvětví. EU poskytla zásadní a soustavnou podporu na **posílení kapacity reakce v celosvětovém měřítku**, včetně koordinace, předzásobení, logistiky v humanitární oblasti a bezpečnosti a ochrany humanitárních pracovníků. Podporou úsilí o vybudování kapacit humanitárního společenství EU pomáhá zlepšovat účinnost a kvalitu humanitární pomoci. Zlepšování připravenosti a kapacit na zabezpečení reakce v nouzových situacích má zásadní význam na místní úrovni (která představuje první fázi reakce na mimořádnou událost), i na úrovni regionální a celosvětové.

Díky užší spolupráci na úrovni EU během posledních tří let značně **zesílil hlas EU a kolektivní dopad na systémové otázky** v oblasti mezinárodní humanitární reakce. Vysoká úroveň závazků přijatých v rámci evropského konsensu a jeho akčního plánu je vysoko ceněná v širším společenství humanitárních aktérů (OSN, Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce a nevládní organizace) a na příslušných mezinárodních fórech. Úměrně těmto závazkům se objevuje i vysoké očekávání, že EU jako celek a jednotliví dárci z EU budou usilovat s plným nasazením o převedení těchto závazků do důsledné praxe na podporu humanitární reakce na místě, včetně **podpory souladu** s humanitárními zásadami ve všech oblastech vnější činnosti EU.

Základním prvkem humanitární pomoci EU jsou **pevná a koordinovaná partnerství**. EU výrazně podporuje pluralitu partnerů zapojených do provádění humanitární pomoci a zdůrazňuje potřebu úzké spolupráce těchto partnerů v terénu, aby se předešlo překrývání činností a aby se zajistilo přiměřené plnění humanitárních potřeb. Podpora **participativních přístupů**, co se týče připravenosti na katastrofy a akcí humanitární pomoci, je rovněž důležitá a může přispět k větší místní odpovědnosti, posílení místních kapacit a zvýšení účelnosti a vhodnosti humanitární reakce.

3. ROZSAH DALŠÍCH OPATŘENÍ

Posouzení v polovině období ukazuje, že bylo vynaloženo značné úsilí na provádění konsensu a jeho akčního plánu. Je zde však stále prostor pro **konsolidaci společného úsilí EU** a pro **posílení závazků jednotlivých dárců** v případě některých klíčových úkolů, aby byla zaručena co nejlepší mezinárodní humanitární reakce. Toto zahrnuje:

- strategie pro prosazování humanitární pomoci a její dosah, další úsilí na podporu práce organizací s veřejným pověřením s cílem zajistit dodržování mezinárodního humanitárního práva, včetně spolupráce s nestátními ozbrojenými skupinami¹⁰,
- celkové dostatečné financování a účinnější plánování na zajištění jeho přiměřenosti, zejména v případě dlouhodobých krizových situací, zajištění přiměřené pozornosti opomíjeným krizím,

¹⁰ Zpráva generálního tajemníka Organizace spojených národů o ochraně civilního obyvatelstva, S/2009/277, 29. května 2009.

- jasné formulování globálních potřeb a opatření k zajištění co nejúčelnějšího využití zdrojů,
- posílení kapacity u kritických nedostatků na celosvětové úrovni, včetně společných humanitárních služeb, jako jsou zdroje pro koordinaci, logistika a zajištění bezpečnosti humanitárních pracovníků, a dále
- silnější závazek na podporu úlohy místních subjektů.

Je také důležité dosáhnout dalšího praktického posunu ve snižování nebezpečí katastrof a začleňování problematiky životního prostředí, jakož i ve spolupráci s partnery v oblasti rozvoje v situacích přechodu i během cyklů akutního a opakovaného ohrožení. Zejména v situacích oslabení, kde mohou humanitární operace a zásahy pro rozvoj působit spolu nebo po sobě následovat, je zásadní, aby se jednotlivé zásahy (na místní, regionální a vnitrostátní úrovni či na úrovni odvětví) doplňovaly, probíhaly v synergii a včas. Tak bude dosaženo dlouhodobého dopadu v zájmu konečného cíle, kterým je soběstačnost lidí zasažených krizí.

EU jasně a kolektivně uznává potřebu podporovat pružnost reakcí na různé krizové situace díky rozmanitosti partnerů a finančních zdrojů, jelikož se jedná o potřebu zajistit odpovědnost a zaměřit se na výsledky, zejména prostřednictvím řádného finančního řízení a informování veřejnosti. EU jako celek významně přispívá ke společnému financování spravovanému OSN a základnímu financování pro mezinárodní organizace, a jako taková nese odpovědnost za to, aby tyto prostředky byly přiděleny v souladu s transparentními kritérii, aby byly plněny účinně a v souladu se zásadami partnerství¹¹. Některé členské státy a humanitární partneři rovněž poukázali na možnost spolupráce na úrovni EU na možné harmonizaci požadavků na partnerství a odpovědnost.

4. PROBLÉMY PŘI PROVÁDĚNÍ

V roce 2008 Evropská komise stanovila akční plán v úzké spolupráci s mnoha zúčastněnými stranami, zejména s členskými státy EU, které se zavázaly plán provádět. Plán byl rozdělen do šesti okruhů s cílem poskytnout jasné výstupy jednotlivých činností.

Co se týče důsledného provádění Evropského konsensu o humanitární pomoci a aktivního pokračování akčního plánu, během prvních tří let provádění se ukázalo, že existuje několik systémových a problémů a problémů v koncepci, které bude potřeba vzít v úvahu v následujícím průběhu provádění.

Cíl a rozsah činností: Plán pokrývá širokou škálu činností, které se liší v povaze, přičemž se může jednat o akce jednorázové nebo o dlouhodobější akce, jejichž cílem je postupné posílení humanitární reakce ze strany EU. Tato rozmanitost a rozsah způsobily, že mnoho priorit se realizovalo zároveň během krátkého časového úseku. V průběhu posouzení bylo jasné cítit, že bude výhodnější zavést větší míru stanovování priorit a zaměřit se na určitý počet strategických úkolů. Zároveň však jednotlivé zúčastněné strany horlivě obhajují své konkrétní priority. Je potřeba najít rovnováhu mezi strategickými cíli, která přispěje k celkové účinnosti

¹¹ „Zásady partnerství – závazné prohlášení“, Celosvětový humanitární program 12. července 2007. Zásady partnerství mezi OSN a nevládními organizacemi, které zastřešuje celosvětový humanitární program, jsou následující: rovnost, transparentnost, přístup orientovaný na výsledky, odpovědnost a komplementarita.

humanitární pomoci, a rozvinout konkrétní praktická opatření, která urychlí společné úsilí v konkrétních oblastech humanitární pomoci.

Kapacity dárců a vedení: Kapacita a zdroje dárců (včetně personálu a odborných znalostí v humanitární oblasti)¹² jsou i nadále v celé EU spíše omezené a spolu s rozpočty na pomoc jsou pod narůstajícím tlakem. Humanitární potřeby naopak neustále rostou. Je proto naprosto nezbytná úzká spolupráce dárců EU a zajištění lepší koordinace vynakládaného úsilí. Rozsah příspěvků na humanitární pomoc a operativních odborných znalostí se mezi jednotlivými dárci z EU značně liší. Dárci z EU mezi členskými státy s dlouhou tradicí dvoustranných vztahů pomoci udržují výrazný zájem na zajištění silného dvoustranného zastoupení v mezinárodním humanitárním systému, což EU jako celek plně podporuje. Nicméně bez většího sdílení zátěže, informací a zkušeností a přesnějšího rozdělení práce EU rychle dosáhne hranice svých vůdčích schopností, co se týče společného přispění ke zlepšování celkové humanitární reakce.

Zajištění soudržnosti a odhodlání Konsensus poskytuje jasný rámec pro práci na úrovni EU, přesto míra, v jaké byl výslovně zohledněn a zabudován do stávající praxe dárců z EU a do rozvoje politiky na úrovni členských států, se značně liší¹³. Během procesu posouzení partnerské humanitární organizace uvedly, že by bylo možné dosáhnout větší angažovanosti na vnitrostátní úrovni, co se týče šíření a dialogu se zúčastněnými stranami o způsobu provádění konsensu. Jasně spojení s ostatními činiteli a politickými oblastmi (zejména rozvojová spolupráce, vnější vztahy, obrana a bezpečnost) si klade za cíl zajistit, že humanitární politika je chápána správně a že jí vlády poskytnou podporu.

Sledování pokroku: Vzhledem k omezené kapacitě nebylo sledování pokroku provádění akčního plánu na úrovni celé EU původně zavedeno. Evropská komise však každý rok předkládala a projednávala s Radou celkový přehled činností vycházející z obecného sledování pokroku prováděného EU. Toto posouzení v polovině období zdůraznilo, že pravidelnější sledování pokroku provádění akčního plánu jako celku a na úrovni celé EU by bylo snazší, pokud by byl stanoven pravidelný postup, který snáze zachytí informace o činnostech a příspěvcích jednotlivých dárců z EU. Hodnocení úhrnného dopadu činností na zlepšování řádného dárcovství v EU a na podporu širšího humanitárního systému je však stále obtížným úkolem. V současnosti se tato otázka částečně řeší vydáváním závěrečného prohlášení a prohlášení o výstupu pro každou činnost a akční oblast. Hodnocení dopadu je oblast, již by měla být v budoucnosti věnována větší pozornost při navrhování dokumentu, který bude následovat po současném pětiletém akčním plánu.

5. POSÍLENÍ ÚČINNOSTI A ÚČELNOSTI HUMANITÁRNÍ POMOCI EU

Konsensus představuje komplexní politický rámec zaměřený na budoucí vývoj, který zahrnuje soubor pevných závazků EU, jejichž cílem je zaručit přiměřenou, účinnou a zásadovou pomoc.

¹² M. Spaak, R. Otto: Revidovaná závěrečná zpráva „Studie o mapování koordinace dárců v terénu (humanitární pomoc)“, zadaná GR ECHO, jménem Good Humanitarian Donorship Initiative, 2. července 2009.

¹³ V rámci revidovaného vzájemného hodnocení bylo od roku 2009 16 dárců z EU, kteří jsou členy OECD-DAC, vyzváno, aby vysvětlili, jakým způsobem jejich politické rámce zohledňují strategické směry nastíněné v Evropském konsensu o humanitární pomoci.

Převést tyto závazky v případě humanitární krize do důsledných a operačně realizovatelných činností, opakovaně a často za velmi obtížných podmínek, vyžaduje silnou politickou vůli, sdílenou odpovědnost, a aby všechny vlády lépe pochopily humanitární zásady a způsoby.

Celistvé provádění konsensu 27 členskými státy EU a Evropskou komisí je zásadní pro i) účinnější pomoc, také prostřednictvím podpory a vzájemného obohacování osvědčených metod; ii) zajištění celistvosti a soudržnosti humanitární podpory a její návaznosti na další politické oblasti; a iii) zvýšení potenciálu vůdčích schopností EU v této oblasti na podporu mezinárodního humanitárního systému.

Další provádění akčního plánu Evropského konsensu o humanitární pomoci

- **Úspěch díky sdílené odpovědnosti:** Každý členský stát by měl zopakovat svůj závazek spolupracovat v rámci konsensu a šířit konsensus na všech vnitrostátních úrovních vlády.
- **Rozdělení práce:** S přihlédnutím k různým kapacitám a tradicím členských států EU a k omezeným lidským zdrojům věnujícím se humanitární pomoci v rámci dárcovských organizací je nutné se posunout směrem k jednoznačnějšímu sdílení vůdčích schopností a koordinace úkolů.
- **Stanovení priorit:** Zahrnout další rozvoj společných akcí EU v několika klíčových oblastech.
- Pravidelné **sledování** provádění závazků konsenzu.
- Aktivní **strategická výměna, dialog a předávání zkušeností** mezi dárci z EU a partnery pro zajištění, že je řádné dárcovství propojeno s operační praxí.

Konkrétní oblasti, které by měly být stanoveny jako priority pro další společné úsilí, zahrnují:

- posílení **prosazování ochrany humanitárního prostoru**, včetně podpory mezinárodního humanitárního práva (obecného i jednotlivého),
- spolupráce s **širokým spektrem subjektů (včetně vojenských), dárců a zemí postižených krizí** pro zajištění jasného pochopení fundamentálních humanitárních zásad a Evropského konsensu o humanitární pomoci,
- přístupy zahrnující více dárců na podporu jasného a srovnatelného určení potřeb a řešení **kritických nedostatků kapacity v mezinárodním humanitárním systému** a **silné vedení ze strany EU** na mezinárodních fórech, které plně odpovídá důležitosti příspěvku EU v oblasti humanitární pomoci,
- **plánování reakcí** zejména v případě dlouhodobých krizí, včetně sdílení záměrů na financování, strategií a provádění více společných akcí, hodnocení a předávání zkušeností, doprovázené pevnější soudržností v zaznamenávání dávek pomoci,
- soustavnou práci na sdílení a šíření postupů **řádného dárcovství** a na podpoře „**zásad partnerství**“,
- posílení úlohy Pracovní skupiny **pro humanitární pomoc a potravinovou pomoc** (COHAFA), aby se zajistilo, že se plně dodržují charakteristické způsoby

a konkrétní cíle humanitární pomoci a zároveň se udržují pevné vazby mezi humanitární pomocí a ostatními oblastmi politiky,

- spolupráce s partnery v oblasti rozvoje na **snižování rizika katastrof** a na **přechodu** od mimořádné reakce k obnově, včetně hodnocení potřeb provedeného bezprostředně po krizi.

Větší společné úsilí EU na provádění konsensu a jeho akčního plánu přinese:

- **pochopení** fundamentálních humanitárních zásad, zvláštností a problémů humanitární pomoci; díky širšímu spektru aktérů a složek, počínaje evropskou veřejností, přes vojenské velitelské struktury až po nové dárce a země s obyvatelstvem postiženým krizemi by mělo být možné zvětšit dosah humanitární pomoci,
- **účinnost**, která zvýrazní přiměřenost pomoci, připravenost, pohotovost a participativní přístupy, které plně uznávají, že první linie mimořádné reakce je na místní úrovni; účinnost vyžaduje silný závazek snižovat riziko katastrof a řešit přechodné situace,
- **účelnost** založená na rozmanitosti dárců a příslušných oblastí odbornosti pro zajištění co nejlepší pomoci; lepší určení potřeb a nedostatků díky lépe propojenému plánování; účelnost by měla usilovat o udržení nízkých nákladů na transakce a podporovat společné služby.
- **soudržnost**, aby se zajistilo, že vnější činnost EU jako celek zabezpečuje zásadovou humanitární reakci a podporuje udržení humanitárního prostoru pro činnosti v komplexních naléhavých situacích; zřízení Evropské služby pro vnější činnost poskytuje další příležitost k začlenění Evropského konsensu o humanitární pomoci do humanitárního *acquis* EU.

6. NAVRHOVANÁ NÁSLEDNÁ OPATŘENÍ

Komise navrhuje:

- (1) ve spolupráci s členskými státy EU určit dobrovolné koordinátory a skupiny zástupců členských států EU, kteří se zaváží vyvíjet společnou činnost v rámci akčního plánu konsensu, včetně diskusí o dalších konkrétních prioritách uvedených v tomto dokumentu a v doprovodném pracovním dokumentu útvarů Komise;
- (2) spolu s členskými státy EU a Evropským parlamentem definovat konkrétní strategii pro zvětšování dosahu a šíření informací o evropském přístupu k humanitární pomoci včetně společných zpráv;
- (3) spolu s Radou a Evropským parlamentem přezkoumat proveditelnost určování orientačních dlouhodobých úkolů (humanitárních cílů EU);
- (4) za pomoci pracovní skupiny Rady pro humanitární pomoc a potravinovou pomoc provádět roční sledování pokroku dosaženého v provádění konsensu na úrovni celé EU i na úrovni členských států;

- (5) opakovaně vyvíjet úsilí v rámci EU na koordinaci programování v zájmu zabezpečení hladkého přechodu od urgentní pomoci k pomoci při dlouhodobějším rozvoji;
- (6) komplexně vyhodnotit dopad evropského konsensu na konci pětiletého období současného akčního plánu konsensu (končí v roce 2013);
- (7) upravit nařízení EU upravující humanitární pomoc s cílem zabezpečit jeho soulad s politickými závazky a umožnit maximální účelnost, která podpoří rychlou, přiměřenou reakci na humanitární krize vedenou ze strany EU.

Komise vyzývá Radu a Evropský parlament, aby přezkoumali tato doporučení na posílení provádění akčního plánu a aby zohlednili celkový pokrok zaznamenaný v doprovodném pracovním dokumentu útvarů Komise.
